

Около Бирмингамъ ся намиратъ: *Билстонъ*, къмъ с. з. отъ него, *Стоурбрайджъ* къмъ з., *Волверхамптонъ* и *Вилленхаль* къмъ с. з. отъ *Валсаль* и *Седжелей*, къмъ с. отъ него освѣтъ това — *Бруслемъ* и *Ковентри*; най послѣ *Сохо* въ околности-тъ на Бирмингамъ, къмъ с. з.

Билстонъ и *Стоурбрайджъ* топятъ голѣмо количество желѣз-нѣ рудъ; само билстонскі-тъ заводи за растопяваніе даватъ толкова же-лѣзо, колко-то всички Швеція.—Въ Волверхамптонъ ся работи железото всячески.—Въ *Вилленхаль* и *Валсаль* правятъ различни дребни же-лѣзни нѣща; той е градъ на железари-тъ.—*Седжелей* работи гвоздеи и желѣзни синджири, той е градъ на жени, ковачи; работятъ най много момичета-та.—*Сохо* ся слави най много съ правяніе на пари машини, мѣдни пари, кои-то вървятъ въ господарство-то, бронзъ, посрѣбряваніе и срѣбърни сѣдлове. Механическія заводъ за правяніе на машини е най на-предъ отворенъ. Той билъ направенъ отъ бирмингамскія фабрикантинъ Боултонъ въ 1793 г. На Боултона е помагалъ Уаттъ. Той е най добъръ заводъ по всички свѣтъ. Сега той принадлежи на фамилиѣ-тъ на Уатта.—*Бруслемъ* прави голѣмо количество глиняни сѣдлове.—*Ковентри* ра-боти копринъ, най много приготвѣ шейрити.

Градове — *Ноттингемъ* (68½ х. ж.) на Трентъ, *Дерби* на лѣвій притокъ на Трентъ и *Лейчестеръ* (95 х. ж.) на дѣ-сній притокъ на Трентъ, искарватъ голѣмо количество калпаци и чорапи — *Глочестеръ*, на сѣверъ увардилъ право-то си да пра-ви само тънки сукна.

2. Между приморски-тъ градове на мануфактурнѣ Англиѣ най много сѣ забелѣжителни: *Ливерпулъ* (около 500000 ж.), при устіе-то на Мерсей, на дѣсній брѣгъ и, срѣщу него, на лѣ-вія е градъ *Биркенхидъ*; сѣщо Хелль при Емберъ (121½ х. ж.), на лѣвій брѣгъ и, по сѣверно отъ Хель, — *Сундерлендъ* (98 х. ж.) и *Ньюкестль* (128 х. ж.). — Ливерпулъ служи за пристанище на Манчестеръ и околни-тъ градове. Споредъ търговско-то значеніе той е второ пристанище на Англиѣ, Европѣ, и на цѣлій свѣтъ *). — Биркенхидъ ся готви отъ къмъ търговиѣ-тъ, да ста-

*) Търговко-то значеніе на *Ливерпулъ* е тѣсно сръзано съ про-мишленнѣ-тъ дѣятельность на Манчестеръ. Ниту единъ-тъ, ниту другія отъ тѣзи градове, единъ безъ другіи, не би могли да достигнатъ това значеніе, кое-то сега иматъ. Търговія-та на Ливерпулъ никога нѣмаше да достигне до таквизъ колосани размѣри, ако отъ задя му нѣмаше мануфа-тури-тъ на Манчестеръ, за кои-то сѣ потрібни прѣдмети-тъ за внасяніе и кои-то даватъ прѣдмети за изнасяніе. А пѣкъ Манчестеръ можеше спокой-но да лежи на неистѣжними-тъ си рудници за каменни въглища, нѣмаше да прави чудесни изнамерванія по Механикѣ-тъ, нѣмаше да бѣде населенъ отъ най промышленнѣ-тъ расъ хора, ако ливерпулски-тъ търговци не бѣха готови да превозватъ произведенія-та му по всички-тъ морета и по всички-тъ страни. Ливерпулъ преди 200 години е билъ градецъ, съ малко приста-